

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Petra Svobodová
Téma práce:	Řízení o určení a popření rodičovství
Rozsah práce:	72 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	13. 03. 2018 (el. podoby) 15. 03. 2018 (tištěné podoby)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantkou zvolené téma lze považovat jak za nové, tak za aktuální. Důvodem je skutečnost, že právní úprava této problematiky obsažená v zákoně o zvláštních řízeních soudních je relativně nová (tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2014) a i dřívější právní úprava obsažená v občanském soudním řádu byla tradičně předmětem zevrubného zájmu veřejnosti jak odborné, tak laické. Tyto debaty mají mnohdy silné emocionální zabarvení. Právě z tohoto důvodu lze uvítat práci, která je jako právně-teoretické dílo ze své podstaty od tohoto zabarvení oproštěna a poskytuje tak solidní základ a fakta pro skutečně seriózní diskurz na tomto poli právní problematiky.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování diplomantkou zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretického pojetí komplexu právních institutů, které ve svém souhrnu zajišťují určení osobního statusu dítěte, a to jak v oblasti hmotného práva, tak v samotném řízení o určení a popření rodičovství, přičemž této problematice je tradičně věnována značná pozornost. Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, při čemž lze čerpat z bohaté monografické i časopisecké literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

Jak napovídá již název práce, diplomantka se hodlá ve své práci zabývat soudním řízením, ve kterém soud rozhoduje o určení, případně o popření otcovství, příp. mateřství. S ohledem na zvolené téma je nutné brát zřetel především na judikaturu soudů, zejména Nejvyššího soudu ČR, Ústavního soudu ČR a rovněž i Evropského soudu pro lidská práva. Neboť je to právě judikatura těchto soudů, která významně dotváří každodenní právní praxi na tomto poli tím, že do ní vnáší v konkrétních případech aspekt lidských práv a ústavních principů.

Autorka přistoupila na základě svých teoretických poznatků ke zvolenému tématu vhodně. Z níže nastíněného formálního členění práce vyplývají i následující použité právně hermeneutické metody, tedy metody zkoumání práva. Diplomantka použila převážně metodu analytickou, která vykládá právo pomocí rozložení tohoto celku na jednotlivé části, což vede ke snazšímu pochopení jednotlivých institutů za použití metody gramatické, která je základní metodou pro vnímání psaného textu zákona.

Níže bude posouzeno, zda si diplomantka tyto teoretické otázky dostatečně osvojila a zda je její práce s těmito základními východisky koherentní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých částí (celkem pěti). Těžiště práce je obsaženo zejména ve čtvrté a páté části. Jednotlivé části se přehledně člení na menší celky. Kromě těchto kapitol jsou zvlášť vyčleněny abstrakt v českém a anglickém jazyce, seznam použitých zkratk, seznam použitých zdrojů včetně judikatury. V úvodu seznamuje diplomantka čtenáře s obsahem své práce a s cílem, kterého chce při psaní práce dosáhnout. Cílem práce je „*podat ucelený popis a zhodnocení stávající úpravy řízení o určení a popření rodičovství ve vztahu k hmotněprávním normám, poukázat na některá problematická místa a nedostatky této úpravy a nastínit jejich možná řešení de lege ferenda*“. V části první se autorka zabývala významem pojmu „rodičovství“. V části druhé popsala historický vývoj právní úpravy určování a popírání rodičovství. S ohledem na skutečnost, že u zvoleného tématu je nutné provést i analýzu hmotněprávní úpravy, považuji za vhodné zařazení třetí části práce věnované právě této problematice. Těžištěm hodnocené práce je část

čtvrtá a pátá, ve kterých se diplomantka zabývala nejprve řízením o určení a popření otcovství a posléze procesními aspekty určování a popírání mateřství. Hodnocená práce je ukončena závěrem, ve kterém autorka uvádí dílčí závěry, k nimž v práci dospěla a vyslovuje své vlastní hodnocení dané problematiky, a to jak v rovině *de lege lata*, tak uvádí i návrhy *de lege ferenda*. Po formální stránce je členění práce vyhovující požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

Připomínky a poznámky:

- autorka se drží označení domněnek otcovství na počtu „3“ – je otázkou, zda je tento stav udržitelný i podle současné právní úpravy?,
- strana 35 – zajímal by mě názor autorky,
- u odkazu 127 – ne zcela přesná definice účastníků nesporného řízení podle § 6 ZŘS,
- na straně 40 – jde o „určovací žalobu“?,
- strana 49 níže – je „spojení“ to sejně co „zahájení“?,
- strana 59 – kdy nemusí skládat zálohu na náklady důkazu? – z výkladu není zřejmé, při jakém druhu osvobození od soudního poplatku tomu tak je,
- na straně 77 – o co opírá autorka svůj závěr, že „se jedná o stále častější jev“?
- v závěru – strana 79 shora – je otázkou, co má zákonodárce chránit více?

Celkově práci hodnotím jako zdařilé zpracování zvoleného tématu. Práce je přehledná a přitom se diplomantka dokázala vyvarovat popisnému zpracování. Předložená práce je čtivá, neobsahuje zásadní věcné chyby a dostatečně prokazuje teoretické znalosti autorky a její schopnost zpracovat dané téma do podoby juristického výkladu. Lze uzavřít, že práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce.

Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 5919(!) stran, představující 265 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či judikatury, které logicky musí být shodné. Na základě uvedené kontroly shod tedy nelze učinit závěr o tom, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce *lege artis*.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Hodnocená práce splnila cíl, který si diplomantka v úvodu vytyčila.
Samostatnost při zpracování tématu	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to nejen při studiu odborné literatury a relevantní judikatury, ale i při sepsání vlastního textu práce.
Logická stavba práce	Zvolená systematika práce je vhodná. Jednotlivé části na sebe tematicky navazují a jejich předmět patří do problematiky práce. (Podrobněji k této problematice viz bod 3.)
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Součástí práce je seznam odborné literatury, z něhož je zřejmé, že diplomantka pracovala s více jak třiceti odbornými publikacemi a odbornými články, na které v textu práce odkazuje formou poznámek pod čarou (práce jich obsahuje celkem 278). Mimoto zpracování práce svědčí o tom, že diplomantka odbornou literaturu nejen vyhledala, ale že s ní i pracovala způsobem ve vědecké práci obvyklým. Diplomantka v práci neuvádí žádné srovnání se zahraniční právní úpravou, a tak tedy nepracovala s žádnou zahraniční literaturou. Výtku mám k citaci právních předpisů, které autorka

	občas necituje řádně (např. na s. 7).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Diplomantka zpracovala zvolené téma dostatečně. Vyhnula se popisu právní úpravy a zaměřila se na problematiku určování a popírání otcovství a posléze i mateřství. Opomenuta nezůstala ani hlavní judikatura, což je vzhledem ke stanovenému cíli práce zcela nezbytné. Provedená analýza ve vztahu k zadanému tématu je na dostatečné úrovni.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy či tabulky, což je vzhledem k danému tématu pochopitelné.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je po stránce jazykové i stylistické na dobré úrovni (jen bych větu nezačínala zkratkou – např. „ZŘS“ na str. 39 aj.). V textu práce nejsou téměř žádné překlepy (výjimečně na s. 19, 32, 57 a 61), což svědčí o autorčině pečlivosti, s jakou provedla konečnou jazykovou a gramatickou korekturu textu.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě práce nechť diplomantka zodpoví otázku, jakým způsobem je možné zahájit řízení o určení mateřství a kdo je aktivně legitimován k podání návrhu na zahájení řízení.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak po stránce formální, splňuje požadavky kladené na tento druh prací, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Výborně.

V Praze dne 4. května 2018

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
vedoucí diplomové práce